

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 48 (1977) 1995 m. gruodžio mėn. 12 d.

Elna 40 Metus.

Melbourne

Seminarai pradinių klasių tikybos mokytojams

Tarpdiecezinio katechetikos centro kvietimu, tikybos dėstytoja iš Austrijos Brunhilde Sigl Lietuvos miestuose Birštone ir Marijampolėje pravedė seminarus pradinių klasių tikybos mokytojams iš visų Lietuvos vyskupijų.

Interviu Informacijos centru B.Sigl sakė, kad šiais seminarais norima supažindinti Lietuvos tikybos mokytojus su naujais tikybos dėstymo būdais. Kursų metu katechetai susipažino su naujų mokyimo priemonių naudojimu ir pabandė praktiškai įgyvendinti gautas žinias, vesdami pamokas viestos mokykloje. Pašnekovės teigimu, norima, kad „kiekvienas tikybos mokytojas“, remdamasis kursuose įgyta patirtimi, „sudirytų asmeninį mokyimo planą ir pamokos struktūrą“. Ji taip pat pabrėžė, jog mokytojai savo pamokose turėtų kreipti dėmesį ne tik į žinių perdavimą, bet sykiu leisti aktyviau pasireikšti patiems mokiniams ir sužadinti jų jausmus.

B.Sigl sakė, jog jai „nepaprastai malonu po 25 metų darbo mokykloje rasti naują veiklos lauką“, džiaugėsi šiltu priėmimu. Šio seminarų ciklo pagrindinis rėmėjas yra Salzburgo arkivyskupas Georg Eder. Suradus pakankamai lėšų, panašius seminarus pradinių klasių tikybos mokytojams ketinama surengti kitų metų vasario, balandžio ir birželio mėnesiais.

„K.B.L.“

Švč. Marijos Nekaltasis prasidėjimas (šventė gruodžio 8 d.)

*O Nekaltai Pradėtoji Mergelė,
Ievos Duktė, nežemiškai graži!
Nuo amžių Viešpats puošė Tavo
kelia,*

O Tu juo mums išganyką neši.

*Mes nešam jungą, nuodėmės uždėtą,
Zemyn jis spaudžia linkstančius
pečius -*

*Tik Tu vieną, kaltės nepalytėtą,
Svieti mums žemės klystkelius
slidžius.*

*Mus Tavo grožis traukia ir gaivina
Troškimą didį Dievo ir dangaus!
Bet kas pavers į meilės aukšą gryną
Visas silpnybes ir klaidas žmogaus?*

*Tu melsk už mus, o Tavo meilės
žodis,*

Paguodęs siela, Dievą jai parodys.

Lacrima

Lietuvos Vyskupų Konferencija

Lietuvos Vyskupų Konferencija susipažino su Vyriausybės pavedimu paruoštu dokumentu „Šeimos Politika ir veiksmų kryptys ir paskelbė pareiškimą, kuriame sakoma:

Vyskupų Konferencija nustebusi ir susirūpinusi dėl šio dokumento turinio. Jame nerandame tikros šeimos koncepcijos ir apskritai neįvardinama, kas yra šeima. Vietoje šeimos sampratos randame sociologinį aprašymą įvairių šeimos institucijų pokyčių, šeimos dezintegracijos formas ar modelius, kurias vargu ar galima vadinti „šeima“. Pateikta „šeimos“ samprata nesiderina nei su prigimties teise, nei su bendražmogiškėmis

vertybėmis, nei su žmogaus teisių chartija ir, pagaliau, yra priešinga Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 straipsniui, kuriame sakoma, kad „santuoka sudaroma laisvu vyro ir moters sutarimu“.

Mūsų nuomone, dokumente turėtų būti labai aiškiai ir be jokių dviprasmybių pareikšta, kas yra šeima, ir kokią šeimą „Valstybė saugo ir globoja“. Dabartiniame dokumente išreikšta šeimos samprata yra visiškai nesuderinama su krikščionišku šeimos esmės suvokimu. O juk būtent tokia šeimos samprata gerbia ir puoselėja dauguma Lietuvos visuomenės. Neturint aiškios šeimos ir šeimos funkcijų sampratos, visa subanalinama, lyg tai būtų vien

psichologinis, ekonominis, reprodukcinis, socialinis ir kultūrinis vienetas.

Seima yra žymiai daugiau. Tai meilės ir gyvenimo bendruomenė, pradinė ir svarbiausia auklėjimo bendruomenė, kuriai patikėta dvasinių, religinių, dorovinių, kultūrinių ir tautinių vertybių perdavimas. Remdamasi meile, dorove ir būdami atviri gyvybės dovanai, šeima užtikrina visuomenės ateitį, jos sveiką vystymąsi ir gerovę.

Yra dokumente ir neblogų pasiūlymų, tačiau jie lieka pastatyti tarsi ant smėlio pagrindo. Visi suprantame, kad šeima šiandien išgyvena gilią krizę, tačiau dokumente pateikti siūlymai nori gydyti ligos simptomus, o ne pačią ligą. Dabartinėje padėtyje turėtume nukreipti visų mūsų pastangas sustiprinti šeimos moralinio auklėjimo srityje, kad Lietuva turėtų tvirtų, dorų šeimų. Konstitucija įpareigoja Valstybę saugoti ir globoti šeimą, motinystę, tėvytę ir

vaikystę. Tam neužtenka vien ekonominės paramos, bet reikia sudaryti šeimoms sąlygas, ypač daugiavaikėms šeimoms, kad galėtų normaliai gyventi.

Lietuvos Vyskupų Konferencija labai prašo Vyriausybę sudaryti platesnę darbo grupę, kurioje galėtų dalyvauti ir Katalikų Bažnyčia bei visuomeninių organizacijų atstovai. Šio seminarų ciklo pagrindinis rėmėjas yra Salzburgo arkivyskupas Georg Eder. Suradus pakankamai lėšų, panašius seminarus pradinių klasių tikybos mokytojams ketinama surengti kitų metų vasario, balandžio ir birželio mėnesiais.

Katalikų Bažnyčia per savo parapijas, šeimos centrus, dėstydamą tikybą mokyklose bei darželiuose, yra įgijusi didelę patirtį ruošiant jaunuolius šeimoms gyvenimui ir galėtų pasitarnauti svarbiu įnašu į „Šeimos politikos koncepcijos“ paruošimą...

Lietuvos Vyskupų Konferencija šiame savo pasiūlyme išreiškia daugelio Lietuvos šeimų rūpestį ir troškimą kuo geriau pasitarnauti tautai ir visuomenei.

Pareiškimą pasirašė

† Audrys Juozas Bačkis
Lietuvos Vyskupų Konferencijos
Pirmininkas

Teisingasis pasaulis pamina silpnųjų teises

Kad žmonija ateity taikiai ir ramiai gyventų, šiandien reikia kurti įvairių lygių tarpusavy susietas politines, visuomenines ir ekonomines struktūras, kurios saugotų politinės ir ekonominės raidos humaniškumą. Šiuos žodžius Šv.Tėvas pasakė specialioje audiencijoje priėmęs Šveicarijoje savo centrą turinčios Bažnyčios socialinės doktrinos Tarptautinės asociacijos valdybos nariams, kurie Romoje susirinko į savo kasmetinį pasitarimą.

Ši asociacija, populiarinanti Bažnyčios socialinį mokslą ir rengianti katalikus visuomenės veikėjus, buvo įkurta 1987 metais

Vokietijos Osnabruecko universitete. Jos sumanytojas buvo to paties universiteto dėstytojas profesorius Spieker.

Jūs, - pasakė Popiežius įvykusios audiencijos metu, - metate iššūkį dabartiniam pasauliui, kuris save vadindamas teisingu ir pažangiu, labai dažnai pamina silpnųjų teises. Kartu jūs priimate krikščionims pasaulio metamą iššūkį. Viskame kas nauja pasirodo nūdienos visuomenės gyvenime, net ir nūdienėse blogybėse, jūs matote laiko ženklus, kuriuos krikščionys turi įvertinti ir kurių akistatoje negali būti neveiklūs.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Vakarai nebėra Bažnyčios centras

Šveicarijos kapucinų tėvo Walberto Buhlmanno žodžiais, Katalikų Bažnyčios centras šiuo metu yra nebe Europoje ir Šiaurės Amerikoje, bet pietiniuose žemynuose. „Vakarų Bažnyčia didžiojoje pasaulinės Bažnyčios katedroje tapo šonine nava“, - sakė jis spalio 8 dieną Hamburgo Katalikų akademijoje. Jo vertinimu, baigiantis XX amžiui, du trečdaliai katalikų gyvens Afrikoje, Pietų

Amerikoje ir Azijoje. II Vatikano susirinkimas Pietų žemynų „jaunąsias Bažnyčias“ paveikė radikaliau nei Europą, nes jos neturėjo sunkinančios Bažnyčios istorijos. Buhlmannas, kuris 1970-1982 metais buvo kapucinų misijų generaliniu sekretoriumi, pabrėžė, kad proveržiai Pietų žemynų Bažnyčiose turėtų suteikti impulsų europiečiams bei Šiaurės amerikiečiams.

„KBL“

Jie mums paliko viltį ir tikėjimą

Garbė kas miršta už Tėvynę ir garbė Tėvynei, kad yra kas už ją miršta... (T.Vaižgantas)

S.m. lapkričio 5 d. prie vaizdingos ir poetų apdainuotos Sešupės į K.Naumištį gausiai rinkosi svečiai ir vietiniai naumiestičiai, sugrįždami į tragiškos mūsų tautos okupacinės istorijos laikus, kai vyko kova už Lietuvos laisvę, valstybinę garbę ir Tautos orumą. Kadaiš čia kryžiuosiai knygnešių keliai gelbstint didžiausią Tautos turta-gimtąją kalbą.

Tačiau šį kartą visų susirinkusių mintyse ir širdyse iškilio žuvusiųjų ir išniekintųjų Lietuvos partizanų skausmas, liūdesys, jų nebyli nepaguosta kančia, kuri pasiliko su žuvusiais.

Žuvusiųjų už laisvę partizanų didvyrių vardai, išskalti paminklinėje lentoje, tepadrąsina ateinančias kartas pasiaukojimui ir meilei dėl savo Tėvynės ateities.

Tebūna didžiulė garbė amžinam Jų vardų atminimui:

Jonui Bendoraičiui „Staršina“ 1992-1947 m., Vladiui Kėvalaičiui „Tūzas“ 1922-1947 m., Broniui Matijošaičiui „Startas“ 1925-1947 m., Antanui Vizgirdai „Kapsas“ 1918-1947 m., Jonui Stankui „Dobilas“ 1919-1947 m., Vytautui Plaušiničiui „Vilkas“ 1922-1947 m., Justinui Knezevičiui Nežin.-1947 m., Silvestrui Sederavičiui Nežin.-1947 m., Juozui Simanavičiui 1929-1948 m.

Garbingos atminties skydo formos paminkle, simbolizuojančiame Tėvynės gynimą nuo okupantų, vysk. M.Rainio iškalbingi žodžiai „Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą“ įkvepia istorinei atsakomybei prieš Dievą, Tautą ir Teisingumą. Jie buvo šventi tiems, kurie atlikdami pareigą pagal Lietuvos Kovų Sąjūdžio deklaraciją 1947-1949 m., kovojo ir žuvo už Lietuvos laisvę.

Atminimo iškilmės prasidėjo šv. Mišių auka K. Naumiesčio bažnyčioje. Šv. Mišias aukėjo monsinjoras kun. A. Svarinskas. Susirinkęs gausus žmonių būrys, savo malda pagerbė žuvusių partizanų šventą atminimą, norėdami bent dalinai grąžinti jiems moralinę skolą, kurią patyrė komunistinio režimo metais.

Po šv. Mišių mons. kun. A. Svarinskas pašventino atminimo paminklą. Iškilmingas pašventinimo ceremonijas baigėsi maldomis ir giesmėmis.

Prie žuvusiųjų partizanų-didvyrių atminimo paminklo prisiminimais ir to meto pergyvenimais pasidalino žuvusiųjų partizanų likę gyvi bendražygiai, kaimynai ir svečiai. Visi kalbėjusieji širdingai pagerbė žuvusiųjų nepalaužtą valią, tiesos siekimą ir taurią jų auką už Lietuvos laisvę.

Pasibaigus atminimo ceremonijai prie paminklo, visi dalyviai buvo pakviesti į kultūros namų salę. Nepaprastai gilų įspūdį paliko V.Kudirkos vardo mokyklos mokytojos M.Undraitienės surežisuotas meninis vaizdelis, kurį atliko šios mokytojos auklėtiniai ir mokyt. oktetas. Scenoje labai subtiliai atgaivinti partizanų gyvenimo momentai Lietuvos miškų prieglobstyje. Kilnūs siekiai, pasiaukojimas, ilgesys ir svajonės, mirties grėsmė lakštingalų čiulbesių fone, besiblaškančios motinos skausmas, ieškant žuvusių sūnų nežinomo kapo krauju aplaistuose miško tankumnuose; subtiliai parinktos ir jautriai atliekamos tematinės dainos, - daugeliui žiūrovų išspaudė ašaras. Giliai širdis palietė partizanų tragiškos žūties vaizdelis. Dėl nėsamos liepsnelės ir „Rekviem“ aidai nepaprastu tikrumu atgaivino partizaninės kovos tragizmą.

Didžiulė garbė ir padėka tiems mokytojams. Dieve duok, kad tokių

Mokytojų Lietuvoje atsirastų kiek galima daugiau, nes mūsų mokyklos merdi. Jose nėra patriotinio-tautinio auklėjimo. O gal, kaip V.Kudrikos laikais, vėl iš K.Naumiesčio pasklis po visą Lietuvą tautiško ir garbingų kovų prieš okupacijas atminimo ir dvasinio gaivinimo fakelas? Tik daugiau drąsos! Su minėtu sceniniu vaizdeliu braukitės į Lietuvos mokyklas, kultūros namus ir žadinkite lietuvišką dvasią. Gal tuomet į šią tematiką atsigręš literatai, menininkai ir iš neišsenkamo mūsų tragiškų išgyvenimų ir heroikos lobyno, sukurs nepakartojamus tautinius šedevrus, kurie savo tautine dvasia ir spalva sudomintų ir nustebintų pasaulio tautas, - kaip tokia maža Tauta galėjo 10 metų grumtis už laisvę su didžiausia ir „galingiausia“ pasaulio imperija.

Didelį indėlį į atminimo paminklo atstatymą ir atminimo šventės organizavimą įdėjo K.Naumiesčio seniūnė R.Mačiulaitienė. Savo entuziazmuji

uždegė visus ir susilaukė nuosirdžios pagalbos, įgyvendinant šią taurią žuvusiųjų ir išniekintųjų partizanų atminimo idėją. Ji nuosirdžiai padėjo visiems, kurie nuosirdžiu darbu ir lėšomis prisidėjo prie nukankintųjų ir žuvusiųjų K.Naumiestyje atminimo įamžinimo: Sakių rajono merui R.Damušui, architektui Kubiliui, visoms gėlių augintojoms, Saulių s-gos orkestro vadovui Z.Sipailiui ir jo jauniems orkestrantams, choristams ir kt.

Tragiškos kovos už Tėvynės laisvę jau praėjo. Lietuva Nepriklausoma. Tačiau nepriklausomybė dar labai glėžna. Vidiniai nesutarimai ir išorinė grėsmė iš Rytų dar labai neramina. Mes visi turime būti tvirti ir dvasiniai stiprūs, kad Lietuvai grėsmingu momentu už Tėvynę stotume vieningu frontu. Tat statykime Laisvės, Teisingumo ir visų Lietuvos gyvenančių žmonių gerbūvio siekimo paminklą savo širdyse ir protuose. Atginkime dvasiniai, nes tik tuomet mokėsimės pasirinkti pasiaukojančius Lietuvai ir jos žmonėms.

LPKP vicepirmininkas,
J.Dailidė

Trakų 8-2, 3000 Kaunas,
Lithuania tel. 22-60-79

Kas kaltas dėl Lietuvos ir Latvijos nesutarimų?

Paprastam mirtingajam sunku susigaudyti, kaip čia atsitiko, kad artimiausi kaimynai, drauge priskentėję nuo svetimų jungo, drauge pasiekę nepriklausomybę, dabar daugelio pasaulio apžvalgininkų vadinami konfliktuojančiais kraštais. Latvijos vyriausybė, vadovaujama M. Gailio, tvirtina, kad jokio konflikto nėra, kad tai išpūstas burbulas, kad kai kurie politikai dirbtinai siekia supriešinti Lietuvą ir Latviją. Lietuvos vadovai irgi kalba panašiai. Prezidentas A. Brazauskas, kalbėdamas per Lietuvos televiziją, sakė, jog „klausimas išpūstas į didelį balioną ir kenkia Lietuvos ir Latvijos įvaizdžiui“.

Tuo tarpu po to, kai Latvija spalio 31 dieną pasirašė susitarimą su JAV ir Svedijos concernais AMOCO ir OPAB dėl naftos žvalgybos ir gavybos ginčytinoje Baltijos zonoje, iš Rygos buvo neilgam atsauktas Lietuvos ambasadorius Latvijoje R. Karazija. Tai buvo ženklas, kad įtampa didėja. Lietuvos opozicinės partijos gavo gerą progą kritikuoti valdančiąją LDDP, Vyriausybę, Prezidentą. Juk šiaip ar taip visoje šioje istorijoje yra neapsižiūrėjimo, klaidų ir bereikalingo slaptumo. Kai nėra viešumo, privalojama visokiasių baubų. Gandai ir spėliojimai kaip sniego gniūzulas ritasi nuo kalno ir vis didėja, tuos slaptus susitarimus palydi vis

grėsmingesni epitetai. Nesenai vykusioje spaudos konferencijoje Lietuvos konservatorių vadovas V. Landsbergis Lietuvos ir Latvijos vadovų susitarimą Maišiagiolyje gegužės mėnesį pavadino „Maišiagalos avantiūra“, pareikalvęs paskelbti tą slaptą memorandumą. O kitą dieną „Respublikos“ dienraštis pirmajame puslapyje stambia antrašte skelbė: „Slaptas memorandumas rastas!“ Redakcija paskelbė du susitarimo punktus, po kuriais pasirašė Latvijos ir Lietuvos Prezidentai bei premjerai. Štai jie: „1. Teritorinės jūros siena bus nustatyta pagal 1958 metų teritorinės jūros konvencijos 12 straipsnį pagal lygių atstumų metodą. 2. Rekomenduojama ekonominės zonos ribą brėžti 55 laipsnių 58 minučių 3 sekundžių paralele, atsiremiančia į Svedijos ekonominę zoną“. Šio memorandumo autorių kritika dar labiau sustiprėjo. Opozicijos atstovai įrodinėja, jog blogiausia ne tai, kad Latvijas atiduodamas naftos telkinys, o tai, kad remiamasi 1958 m. konvencija, o ne vėlesniais susitarimais, nors esama ir tokių. Jeigu remiantis ta pačia 1958 m. konvencija bus nustatinėjama siena su Rusija, Lietuva praras daug didesnę naftos telkinį ties Nida, o susidūrusios Latvijos ir Rusijos jūrinės sienos uždarys Lietuvai išėjimą į tarptautinius vandenis. Štai kodėl, kaip per „Laisvosios Europos“ radiją sakė apžvalgininkas K. Girnius, gegužės mėnesį Prezidentas A. Brazauskas aiškino, jog negalima atskleisti Maišiagalos memorandumo turinio, kad jo nesužinotų kaimynai, atseit, Rusija, su kuria Lietuva irgi tariasi dėl jūros sienos. Tačiau yla išlindo iš maišo. Nebe tie laikai, kai galima išsaugoti slaptus susitarimus, ypač susijusius su valstybių sienomis. Taigi Lietuvos valdžios vyrai čia kaip reikiant neapsižiūrėjo.

Na, o Latvijos politikai tuo naudojosi ir skubėjo kuo greičiau pasirašyti susitarimus su užsienio

kompanijomis dėl naftos paieškų Baltijos jūroje, ginčijamoje zonoje, net pradėdami įsivaizduoti už naftą gautus milijardus. Tai buvo nekaimyniška ir nedraugiška. Daugelis Latvijos veikėjų dėl to pasijuto neaukai. Bent jau taip atrodė klausantis į Lietuvos atvykusų Latvijos parlamento narių, judėjimo „Latvijai“ (vadovaujama J. Siegeristo) atstovų O. Kostandos, A. Saulyčio ir J. Maulinio. Jie savo rinkėjų vardu atsiprašė lietuvių už šį konfliktą. Parlamentarai pranešė, kad Latvijos vyriausybė pasirašydama susitarimą su užsienio kompanijomis dėl naftos paieškų Baltijos jūroje, elgėsi nekorektiškai, slaptai ir skandalingai. Svečių teigimu, naujasis Latvijos parlamentas ketina neratifikuoti sutarties su JAV ir Svedijos firmomis.

Lapkričio 8 d. Lietuvos užsienio reikalų ministerija Latvijos nepaprastajam ir įgaliojamam ambasadoriui Lietuvoje A. Sarkanuii išteikė notą „Latvijos sutartis su naftos bendrovėmis naikintina“ ir laukia atsakymo. „Lietuva nebėra saistoma jokiais žodžiu bei raštu išreikštais savo pasiūlymais ar dokumentais derybose su Latvija dėl teritorinės jūros, išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje delimitavimo“, - teigiama Lietuvos URM notoje. Joje taip pat pareiškama, kad Latvijos Vyriausybė nepaisė Lietuvos siūlymų visus kylančius delimitacijos Baltijos jūroje klausimus spręsti tik dvišalėmis derybomis.

Lietuvos URM pareiškė esanti įsitikinusi, jog problemos, kilusios dėl vienašalių Latvijos veiksmų, tėra laikino pobūdžio ir netaps klūtinimi abiejų valstybių visapusiškų santykius toliau plėtoti „Baltijos valstybių solidarumo dvasia, stiprinant pasitikėjimą ir bendradarbiavimą integracijos į Europos ir transatlantines institucijas procese“. Tolimesno įvykių eiga priklausys nuo to, kokią poziciją užims natyjoji Latvijos Vyriausybė ir Parlamentas. Antanas Simkūnas

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas talso savo nuožūra.

SAŽINĖS BALSAS

Rašo dr. Jonas Kunca

Išsaugojom pusšimtį metų viltį, kad Lietuva bus laisva. Ne tik vylėmės, bet ir dėjom pastangas, kad Pabaltijo klausimas nebūtų pamirštas Vakarų pasaulyje. Čia pritrūktų vietos paminėti nors ir trumpai užsienio lietuvių nuopelnus.

Vėl, viltis sulaukti Lietuvos laisvės momento mums davė jėgų nugaleti numazus sunkumus, kuriuos tenka išgyventi patekus į svetimą šalį. Mūsų meilė Tėvynei nebuvo pagrįsta materialiniu apskaičiavimu, kad atgavus nepriklausomybę skubėsime namo, kad ten praturėti. Tai buvo kilni meilė gimtinei.

Kaip buvom laimingi, kai mūsų lūkestis išsipildė. Apimti emocijų pradžio nesupratom, kad tai buvo mums labai palankus istorinis posūkis, kuris davė progą Lietuvai atstatyti savo nepriklausomybę. Aišku, kad mūsų brolių vienybė ir ryžtas prisidėjo prie nacionalinio judėjimo užgimimo Rytų Europoje, taigi ir prie to minėto istorinio proceso.

Labai džiaugėmės ir kartu atydžiai stebėjom mūsų pačių valdžių pirmuosius žingsnius. Buvom bene pirmieji įspėję LAT (seima), kad, nors kolūkiaus teks privatizuoti, mes privalom tai daryti tik turėdami gerai apgalvotą planą. Tai buvo padaryta 1990 m. daug mėnesių prieš kolektyvinių ūkių

likvidavimą.

Nemaloniai buvom nustebinti pamatę, jog mūsų valdžios nesugeba valdyti. LDDP laimėjo rinkimus ne dėl to, kad žmonės simpatizavo buvusiems komunistams, bet dėl Sąjūdžio vyriausybių nekompetetingo ir tikėjimo, kad gal kairieji bus sumanesni. Sekė antras apsvylimas. Vietoj tinkamai administruoti valstybę, vyriausybė leido išbujoti korupcijai ir netvarkai. Turime 5 kart daugiau tarnautojų negu Smetonos laikais, o gyventojai yra daug blogiau aptarnaujami. Tai nereikalingos išlaidos valstybės iždai. Dar blogiau, kad pati valdžia per privatizaciją beveik veltui išdalina valstybės turta turintiems su ja gerus ryšius, draugystes ar gimininkystes.

Lietuvos žmonės jau prarado pasitikėjimą valdžiom ir politikais. Praradom jį ir mes gyveną užsienyje. Blogiausia, kad nauji rinkimai ko gero gali vėl visus apvilti. Nei pozicija, nei opozicija jiems rimtai nesirodo. Abi pusės siekia valdžios. Ką darys ją turėdami, kol kas nesako. Atseit, ir vieni ir kiti stokuoja solidžios šalies gelbėjimo programos. Be to opozicija yra susiskaldžiusi ir neturi aiškios vadovybės. Už kandidatus, kurie yra parodę savo nesugebėjimą valdyti, vargu daug kas balsuos. Ko gero galime turėti naują seimą be aiškios daugumos, negalintį rimtai įgyvendinti savo planų. Valdžios nestabilumas yra pavojingas ypač

jaunai valstybei.

Užsienio lietuviai stengėsi ir dar tebesistengia padėti Lietuvos broliams: siuntiniais, aukom kreipdamiesi į svetimas valdžias, kad įjungtų Lietuvą į Europos apsaugos sistemą. Vilniaus vyriausybės padėka nekokia. Mes esam nepageidautini Lietuvoje, kad negadinti korupcijos biznį. Dėl mandagumo išgirštame iš kai kurio vado: „Grįžkite, dirbkite kartu, padėkite!“ Bet tai nenuoširdūs kvietimai. Jei būtų norėję, valstybės šulai būtų tokį bendradarbiavimą seniai suorganizavę. O dabar, kaip ten gali važiuoti? Gi nuvažiuos, į ką kreipsis? Į poną Brazauską?

Pamažu mūsų entuziazmas nyksta. Pradedam galvoti, ar iš vis apsimoka sielotis. Vienas kitas jau numojo ranka. O vistik privalom pasitarti su savo sąžine prieš pereinant į abejingumo pusę. Esam skolingi ne tik dabartinei į skurdą pačių įstumtai Lietuvai, bet ir proseneliams, kurie kūrė ir gynė Lietuvą. Esam skolingi ir ateinančiom kartom, o galų gale mūsų valstybės likimui.

Gali ateiti laikas, kai mūsų šalis atsidurs naujame pavojuje, kai niekas nebeklausys Brazauskų, Landsbergių nei Šleževičių prašymų. Tik mes, kitų šalių piliečiai, galėsime dar prašyti ir reikalauti paramos mūsų kraštui. Nežiūrint nedėkingumo ir nusivylimo, negalim atsitolinti nuo mūsų šalies rūpestių. Dėl to turim, kiek tai įmanoma, prailginti lietuvių agzistenciją Vakaruose.

Lietuva ragins Rusiją gražinti ambasadas

Lietuva, lapkričio mėn. priminusi Europos Tarybai Rusijos užimtas ambasadas Prancūzijoje ir Italijoje, ketina apie tai kalbėti ir Maskvoje. Užsienio reikalų ministras P.Gylys tikisi dar šiemet arba kitų metų pradžioje susitikti su Rusijos vicepremjuru Jurijumi Balšakovu ir vėl paraginti Maskvą gražinti Lietuvai prieškarinio ambasadų pastatus Paryžiuje ir Romoje.

P.Gylys ir J.Balšakovas vadovauja Lietuvos ir Rusijos komisijoms, kurios sudarytos abiejų vyriausybių sutarimu dvišalių santykių problemoms spręsti. Komisijų vadovų susitikime taip pat ketinama aptarti galimybes paspartinti šalių sienos Baltijos jūroje nustatymą, Lietuvos archyvų ir Lietuvos indėlių, saugotų Sovietų Sąjungos „Vnešekonbanke“, grąžinimą. Tačiau P.Gylys sakė, jog vykti derybų į Maskvą bus prasminga tik tuomet, jei pavyks organizuoti susitikimą su užsienio reikalų ministru Andrejumi Kozyrevu.

Europos Tarybos ministrų komitete Strasbūre svarstant Rusijos priėmimo į šią organizaciją perspektyvas, Lietuva pasisakė už Rusijos priėmimą, bet priminė būtinybę laikytis demokratinėms išipareigojimų tiek vidaus, tiek ir užsienio politikoje. Tarp tokių Lietuva mini savo ambasadų grąžinimą.

Paklaustas, ar Lietuva balsuos prieš Rusijos priėmimą į Europos Tarybą, jei neatgaus ambasadų, spaudos konferencijoje P.Gylys sakė, kad yra ir kitų būdų spręsti šią problemą - ir dvišaliuose susitikimuose, ir tarptautiniu lygiu. „L.R.“

Rusija svarsto, kaip pasiglemžti Baltijos naftą

Maskvoje baigėsi Lietuvos ir Rusijos trijų dienų derybų raundas dėl valstybinės sienos delimitavimo ir ekonominės zonos Baltijos jūroje nustatymo. Po derybų oficiali informacija apie susitikimą nebuvo paskelbta.

Derybos su Rusija dėl ekonominės zonos Baltijos jūroje nevyko nuo vasaros, kai ekspertams nepasisekė susitarti dėl naftos telkinio D-6 ginčytinoje jūros šelfo dalyje.

Rusijos savaitraštis „Vek“, kurio redakcijoje yra buvęs SSSR prezidentas Michailas Gorbačiovas, paskelbė straipsnį, pavadintą „Rusija rengiasi eksproprijuoti Baltijos naftą“. Jame primena, kad didelės naftos atsargos pietvakariniame Baltijos jūros šelfe, prie Karaliaučiaus krašto ir Lietuvos, buvo rastos devintame dešimtmetyje. „Vek“ teigia, kad Rusijai naftos išteklių Baltijos jūroje „turi strateginę reikšmę“.

Baltijos jūros, kaip ir Kaspijos, šelfas iki šiol nedelimituotas. Ginčai kyla ne tik su Baltijos valstybėmis, bet ir su Lenkija, Švedija, Suomija, Danija. Kartu praktiškai visos šio regiono šalys naftos išteklių neturi, todėl Baltijos šelfo eksploatavimas itin svarbus ne tik Rusijai.

Pasaulio energetikos agentūros vertinimais, Baltijos jūroje yra ne mažiau kaip 200 mln.t. naftos, iš jų apie 60 mln.t. - prie Kuršių nerijos. O „Kaliningradmorneftegaz“, „Rosneft“ ir Vokietijos naftos kompanijos „Feba-ol“ duomenimis, pelningiausiuose naftos telkiniuose, dėl kurių nesutaria Rusija ir Lietuva, yra ne mažiau kaip 20 mln.t. naftos. Pirmiausia būtų

Arminas Norkus

išgauta 10-11 mln.t. naftos.

Karaliaučiaus krašto administracijos vadovas Jurijus Matočkinas mano, kad „Rusijos ir Lietuvos sienos naftos telkinio rajone delimitavimo klausimus jau seniai reikėjo išspręsti vienašališkai. Tačiau veikti reikėtų atsargiai, nes Lietuvos ir Rusijos, Kaliningrado srities interesai labai susipynę“.

Karaliaučius nenorėtų, kad dėl „ginčytinos“ naftos santykiai su Lietuva paastrėtų. Šiaip ar taip, Vakarų spaudoje pasirodo pranešimų, kad šio krašto valdžia ketina pastatyti į šiaurę nuo Karaliaučiaus modernią naftos perdirbimo gamyklą ir „pasidalyti“ naftingu šelfu su Lietuva, kuri suinteresuota aprūpinti Baltijos nafta Mažeikių gamyklą.

Karaliaučiaus regionas Rusijai turi didelę strateginę reikšmę, todėl Maskva, kai kurių Baltijos ir Skandinavijos ekspertų

nuomone, nenorėtų aštrinti santykių su Karaliaučiaus valdžia.

Norint išgauti 10-11 mln.t. „ginčytinos“ naftos, reikėtų investuoti 250-260 mln. dolerių. Planuojama panaudoti stacionarias platformas ir išgręžti 24 gręžinius, po to tiesti naftotiekus iki Karaliaučiaus ir Klaipėdos. „Vek“ duomenimis, Lietuvos vyriausybė neprieštarauja, kad naftotiekį nuo Klaipėdos iki Mažeikių tiestų Rusijos kompanijos.

Kol nebus nustatytos valstybių jūros sienos, naftos gavyba Baltijos jūroje kels konfliktus. Už tokių sienų delimitavimą pasisako Švedijos, Danijos, Lenkijos, Suomijos, Baltijos šalių vyriausybės. Tačiau Maskvoje, pasak Lietuvos diplomatinį šaltinių ir šį kartą jokių susitarimų nepasiekta, išskyrus išipareigojimą tešti derybas. „Vek“ straipsnio paastratė teigia: „RF ir Lietuvos prieštaravimai gali sustiprėti“.

„L.A.“

W. Jaruzelskį teis Lenkijos karo tribunolas

Varšuvos radijos stotis „Radio Zet“ pranešė, kad Lenkijos karinio jūrų laivyno tribunolas teis buvusius komunistų pareigūnus, kaltinamus numalšinus 1970 metų darbininkų protestus.

Tarp kaltinamųjų - buvęs tuometinis šalies premjeras Wojciechas Jaruzelskis.

Civilis teismas, turėjęs tirti šią bylą, kurioje taip pat kaltinamas buvęs vicepremjeras Stanislawas Kociolėkas, nusprendė perduoti bylą karo teismui, nes tuo metu

kaltinamieji buvo armijos pareigūnai.

1970 metų gruodį vykusiose protesto demonstracijose Gdanske ir Ščecine žuvo mažiausiai 44 žmonės, kai vyriausybė pasiuntė policiją ir armiją malšinti demonstracijų, kilusių po maisto kainų padidimo.

Jeigu teismas įrodys kaltinamųjų kaltę, jie gali būti nubausti nuo aštuonerių metų kalėjimo iki mirties bausmės.

„L.R.“

Kas atlygins skriaudą?

Lietuvos gyventojams, kurie nukentėjo nuo nacių okupacijos ir tikisi gauti Vokietijos kompensacijas, šalies valdžia siūlo bandyti jas gauti iš Rusijos tarpusavio supratimo ir susitaikymo fondo.

Seimo pirmininko pavaduotojas Aloyzas Sakalas bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos aukų rėmimo fondo vadovas Stasys Stunguryš spaudos konferencijoje sakė, jog derybos su Vokietijos vyriausybe dėl tokių kompensacijų mokėjimo tiesiogiai Lietuvos gyventojams vyksta nesėkmingai.

Vokietijos vyriausybė sutinka skirti Lietuvai, kaip ir kitoms Baltijos valstybėms, 2 mln. Vokietijos markių, tačiau ne tiesiogiai nukentėjusiems, o kokios nors ligininės ar panašios įstaigos stovybai. Ligonine, anot Vokietijos valdžios, pirmiausiai galėtų naudotis nukentėjusieji. Iki šiol Lietuva Vokietijai nepateikė tokio humanitarinio projekto. Estai projektą jau parengė ir gavo jam lėšų. S.Stunguryš mano, kad reikėtų susitikti su vokiečių siūlymu ir gauti 2 mln. markių.

Iš Rusijos tarpusavio supratimo fondo per Rusijos ambasadą Vilniuje kompensacijas jau gavo 1114 nukentėjusiųjų nuo nacių okupacijos. „L.R.“

Melbourno Kariuomenės šventės minėjimo apmąstymas

Minėjimai visuomet atspindi visuomenės gyvenimą. Žmonės jais reiškia savo humaniškumo supratimą, moralinių normų idealus.

Melbourne 77-tas Lietuvos Kariuomenės įkūrimo minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje, sekmadienį, lapkričio 26 d., 11 val. ryto. Kariai veteranai ir Sauliai, žengė su vėliavomis ir garbės sargybonis į bažnyčią kartu su savo kapelionu, dr. Pranu Daukniu. Pamokslą eigoje kapelionas priminė garbingą ano meto Lietuvos kariuomenę, Saulius, Lietuvos narsius partizanus, kurie nelygioje kovoje paaukojo už Lietuvos laisvę savo jėgas ir gyvybes. Giliai pasimeldė už visus Lietuvos karius, Saulius ir už visus lietuvius trėmimuose mirusius šaltame Sibire ir įvairiose požemių kasyklose.

Bažnytinis choras balsingai, su didelių vargonų palyda, pagiedojo keturias gražias giesmes. Prie vargonų, choro dirigentė Zita Prašmutaitė.

Tolimesnė minėjimo eiga vyko 1.30 val. Lietuvių Namų teatro salėje. Kariuomenės šventė pritraukia visus pajėgius melbourniškius ir net mielus kaimynus geolongiškius, nes Karių Ramovės pirm. Vlodo Bosikio ji gerai apgalvotai suorganizuota.

Šiais metais vainiką nešti pirmininkas paskyrė atsargos leiten. Ernestą Matulionį ir palydovu karį Ramovėną Albiną Miškinį. Vainiko padėjimas prie žuvusių karių paminklo neduoda širdims atbukti ir tartum praecities kaleidoskope atsispindi ieškojimo klausimai.

Užpildymui susikaupusios tuštumos, vainiką nešant, buvo parinkta muzika V. Bikulčiaus harmonizuota nauja giesmė „Malda už mirusius“, kurią labai jausmingai, iš sielos gelmių, pagiedojo solistė Birutė Kymantienė ir choro dirigentė Birutė Prašmutaitė, pianinu palydint pianistei Zitai Prašmutaitėi.

Trumpą šventei įvadą padarė pirm. Vl. Bosikis ir jis pakvietė karių kapelioną dr. Pr. Dauknią Invokacijai.

Sekė Lietuvos Respublikos garbės Konsulo, Kęstučio Lyniko žodis. Konsulas pasveikino Lietuvos karius ir, žinoma, Lietuvos Karių Veteranų Sąjungą Melbourne. Pagerbė ir visus karius kurie amžių bėgyje už Lietuvą paguldė savo jaunas galvas. Jis pasakė, kad ypatingos pagarbos verti kariai ir partizanai, žuvę nelygioje kovoje su

Ljudas Pikelis skaitydamas paskaitą Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime.

raudonu slibinu atkeliavusiu iš rytų sunaikinti Lietuvių tautą ir Lietuvos valstybę. Konsulas paragino visus išsiimti lietuviškus pasus ir pagerbti žuvusius karius ne žodžiais, bet veiksmais.

Gerai paruoštą, išsamią paskaitą pateikė ramovėnas Ljudas Pikelis. Jis plačiai apibūdino visus susirėmimus ir kovas su priešu nuo pat 1918 m. atstatant Lietuvoje laisvę. Apie Lietuvos tragišką likimą po 1940 m. birželio 15-tos dienos įžygiavus Raudonajai armijai. Apie gyvenimą Lietuvoje po okupaciją.

Prelegentas ir paminėjo, kad š.m. gegužės 8-9 dienomis visoje Lietuvoje buvo švenčiama „Pergalės diena“. Šventėje dalyvavo dabartinė Lietuvos valdžia ir SKAT kariuomenė. Kad Lietuvos Respublikos vyriausybė turėtų rimtai pagalvoti apie mūsų tautos genocidą, kur apie milijonas žmonių žuvo okupacijos metu nuo bolševikų teroro ir, kad nei viena pasaulio valstybė nepaminti tą žiaurą KGB terorą ir žudymą Lietuvoje.

Užbaigdamas prelegentas pasakė, kad Lietuvos kraštas laukia naujų vadų, kurie įvestų tvarką ir saugų žmonių gyvenimą visoje Lietuvoje.

Po paskaitos, Ramovės pirm. V. Bosikis su vice-pirm. Vincu Lazausku įteikė Garbės nario pažymėjimą: Albinui Miškinui, Juozui Gyliai, Feliksui Sodaičiui.

Pasveikino ir septynis Ramovėnus, kurie metų bėgyje sulaukė garbaus amžiaus sukaktį.

Su vėliavu išnešimu pasibaigė oficialioji minėjimo dalis.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Invokacija Lietuvos Kariuomenės šventės Minėjime Melbourne

Dieve, leidai tautas į pasaulį ir įdiegei joms laisvės troškimą. Ir mūsų Tėvynę Lietuvą sutvėrei ne vergijos pančiams, bet kad laisvėje siektume tikrosios laimės: žemiškos ir amžinosios laimės. Jau 700 metų kaip mūsų kariai kovojo už Tėvynės Lietuvos laisvę.

Siandieną minime Lietuvos Kariuomenės šventę, kai po 120 metų Rusijos priespaudos, atgimus Lietuvos į Nepriklausomą tautos gyvenimą, o jos laisvę apgynė ir iškovojo savanoriai kariai, šauliai. Susirinkome prisiminti visus Lietuvos karius, kovojusius ir žuvusius už Lietuvos laisvę, ne tik plieno ir ugnies ginklais, bet ir žodžių ir dvasinių vertybių ginklais.

Dieve, daug ju žuvo už Tėvynės Lietuvos laisvę, paaukoję savo

gyvybę, išsėmę savo jėgas, kad mes gyventume laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Mus, Dieve, savo Apvaizdos keliu išvedei į laisvąjį pasaulį, į tolimąjį Australiją, kad Tėvynės laisvę išmeltume malda, vienybe, pagalba vargstantiems Tėvynės sūnums ir dukroms. Be tavo, Viešpatie, pagalbos ir didžiausios mūsų pastangos nebus sėkmingos. Tad teiki mums savo dievišką palaimą, kad dirbtume Tėvynės Lietuvos gerovei. Stiprink jau Nepriklausomos Lietuvos vadus, karius, kad jų žodis ir pavyzdys vienyty mus visus bendroje veiklos rikiuotėje, siekiant gerovės visai Lietuvių Tautai. Dieve, mums padėkl!

kun.dr. Pr. Daukys

Pasveikinimas Kariuomenės šventės proga

Siandien man tenka maloni pareiga ir didelė garbė pasveikinti visus Lietuvos karius, pasveikinti Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos „Romuva“ narius ir jus visus Lietuvos Kariuomenės šventės proga. Siandien reiškiamė didelę pagarbą, lenkiamė galvas prieš tuos Lietuvos karius, kurie per daugelį amžių paguldė savo jaunas galvas už Lietuvos laisvę, o ypač prieš žuvusius karius - partizanus, kurie krito nelygioje kovoje su raudonuoju slibinu, atkeliavusiu iš rytų sunaikinti lietuvių tautos ir valstybės. Tačiau padėka ir pagarba dar neatleidžia mūsų nuo įgimtos pareigos ginti Lietuvą. Mes visi esame dalis Lietuvos kariuomenės. Tikrai gaila, kad mes turime daug pasišalinusių iš tos „kariuomenės“. t.y. dezertyrų tam tikra prasme, kuriems Lietuvos reikalai mažai terūpi. Kiek anksčiau daug tautiečių skundėsi, kad jiems yra atimta Lietuvos pilietybė, kad jos dabar jie turi prašyti. Bet dabar, pagal naują įstatymą, mes visi esame Lietuvos piliečiais, mes ir mūsų vaikai. Kad tą oficialiai įgyvendinti ir kad vėl galėtumėm pilnai dalyvauti politiniame Lietuvos gyvenime, ypač Seimo rinkimuose sekančiais metais, mums trūksta tikrai lietuviškų pasų. Reikia tik pareikšti, kad nori turėti lietuvišką pasą. Tačiau, bent prie Melbourne konsulato durų nesudarė eilių dėl paso gavimo. Iš tikrųjų - nei vienas lietuvis... Žinoma, priežastys, sulaukantis nuo tokio „drąsaus“ žingsnio yra rimtos. Jie geriau atsisako Lietuvos pilietybės, negu kad prarasti Australijos pilietybę.

L.R. Garbės konsulas Kęstutis Lynikas skaitydamas pranešimą „Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo įgyvendinimo tvarkos“.

(Kaip, jau žinoma, Australijoje yra virš trijų milijonų imigrantų su dviguba pilietybe ir dar nei vienas iš jų dėl to neprarado Australijos pilietybės). O vis dėl to, Lietuvai yra dar daug pavojų, mes ją privalome ginti. Aušra jau patekėjo, pabuskite iš miego. Pagerbkime žuvusius Lietuvos karius ne žodžiais, bet darbais.

Dėkoju Karių Veteranų sąjungai „Ramovė“ už surengtą Kariuomenės šventės minėjimą.

PS. Dvigubos pilietybės klausimas Australijos Parlamente bus vėl svarstomas po rinkimų sekančių metų pirmoje pusėje.

K.J. Lynikas
L.R. Garbės Konsulas

Dėl Lietuvos Respublikos Pilietybės Įstatymo Įgyvendinimo

1 straipsnis. Asmenys pagal Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 1 straipsnio pirmosios dalies 1, 2 ir 4 punktus prašymus gauti Lietuvos Respublikos piliečio pasą, pagal 17 straipsnio pirmąją dalį prašymus išduoti Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimą patvirtinančius dokumentus paduoda Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėm ar konsulinėm įstaigoms užsienyje arba Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų

bendruomenių valdybų pirmininkams, kurie gali patvirtinti asmens prašymą ir prie prašymo pridėtus dokumentus. Šie patvirtinti dokumentai gali būti pateikti ir naudojami sprendžiant pilietybės klausimą.

Lietuvos Respublikos teritorijoje rasti ar gyvenantys vaikai, kurių tėvai nežinomi arba mirę ir kurie globojami globos ir rūpybos įstaigose arba giminaičių, prilyginami Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 11 straipsnyje nurodytiems vaikams.

Repatrijavimu laikomas išvykimas į etninę tėvynę arba apsigyvenimas etninėje tėvynėje...

5 straipsnis. Asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 1 straipsnio pirmosios dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose, kurie nepasirašė pasižadėjimo, reikalingo Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimui ar pažymėjimui apie apsisprendimą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės gauti, Lietuvos Respublikos piliečio pasas ar kitoks pilietybės

dokumentas išduodamas tik tada, kai jie tokį pasižadėjimą pasirašo.

Vidaus reikalų ministerijos pasų tarnybos, išduodamos pilietybės dokumentus šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytiems asmenims, privalo pareikalauti ir patikrinti dokumentus, įrodančius, jog asmenys atitinka Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 1 straipsnio pirmosios dalies 1,2,3 ir 4 punktų sąlygas...

Lietuvos Respublikos Seimo
Pirmininkas
Ceslovas Juršėnas
Lietuvos Respublikos Prezidentas
Algirdas Brazauskas

Vėlinės Sydnėje

Vėlinių diena buvo atšvęsta lapkričio 5 d. sekmadienį kun. Povilas Martūzas atlaikė šv. Mišias už mūsų mirusius St. Joachim's bažnyčioje ir po pamaldų pakvietė parapijiečius nuvykti į lietuvių sekcijos kapus Rookwoode.

Buvo kartu pasimelsta už mūsų mirusius, šiuose kapuose ir už mūsų artimuosius, Lietuvoje, Sibire ir kituose pasaulio kraštuose. Po maldų, kun. P. Martūzas padėjo savanoriams nupjovusiems žolę ir apšvarinusiems kapų rajoną. Mirusių atminimui sugiedota „Marija, Marija“ ir „Tautos himnas“.

**A. J. A. Jonas Černiauskas
1921.2.3 - 1995.11.5**

Vėlionis Jonas buvo gimęs Pušalote, Pasvalio apskrityje. Nėra žinių apie vėlionies jaunystę. Žinoma, kad vėlionis Jonas išmoko laikrodininko amato Lietuvoje. Pasitraukęs į Vokietiją nuo artėjančių raudonųjų dirbo kariškų laikrodžių fabrike, pasibaigus karui buvo prisiglaudęs Uchtes stovykloje. Baigęs šoferių kursus, gavo šoferio darbą anglų kariuomenės dalinyje.

Susipažinęs vokietaite Elizabeth Koch iš Duren miestelio, netoli Koelno, ją vedė 29.12.1946. Prasidėjus emigracijai Černiauskai atplaukė į Australiją 13.12.1949. Iš Bathurst stovyklos buvo paskirtas atlikti 2 metų kontraktą plieno fabrike Port Kembleje. Baigus darbo sutartį Černiauskai atidarė laikrodžių ir brangakmenių (Jewelry) parduotuvę, kur žmona prižiūrėjo parduotuvę, o Jonas taisė laikrodžius. Žmona Elizabeth išmoko lietuviškai ir jie buvo dažni svečiai lietuvių bendruomenės parengimuose ir pamaldose Sydnėje. Jonas buvo Tautos Fondo atstovybės valdybos narys Sydnėje.

Po gedulingų Mišių, kurias atlaikė kun. P. Martūzas lapkričio 9 d. iš St. Joachim's bažnyčios vėlionies žemiški palaikai buvo palydėti į Rookwood lietuvių sekcijos kapus ir palaidoti prie anksčiau mirusios motinos. Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė Sydney Apylinkės ir Tautos Fondo

SYDNEJUJE

vardu A. Kramilius. Lūdesyje liko žmona Elizabeth, sūnus Jonas ir dukros Marytė su Rima bei 8 anūkai. Lai būna Tau, mielas Jonai, lengva Australijos žemelė. Ilsėkis Ramybėje.

**Kariuomenės šventės
minėjimas Sydnėje**

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 77-tosios metinės buvo atšvęstos Sydnėje lapkričio 26 d. su pamaldomis už Žuvusius Lietuvos karius. Susirgus kun. P. Martūzui šias Mišias atlaikė St. Joachim's parapijos klebonas Fr. Norman Grady, tikintiesiems pranešė, kad šios Mišias yra aukojamos už Lietuvos žuvusius ir komunistų išžudytus karius.

Pamaldų metu giedoto Dainos choristai, vargonais palydėjo A. Kramilius. Po pamaldų viešas minėjimas vyko Lietuvių klube. Minėjimą atidarė Ramovėnų pirm. A. Vinevičius, invokacijos metu rimties minutėje buvo prisiminti žuvusieji kariai ir paskutinis miręs Jonas Sadauskas, Jo mirties ketursavaityje.

Paskaitai buvo iškviestas Australijos Laivyno Komodoras (Commander) Rimas Dičiūnas AM, RAN. Prelegentas labai smulkiai apžvelgė Sovietų planus pulti Vakarų Europą dar prieš Vokietijos susivienijimą. Bolševikų planai sugriuvo, kai mažutė Lietuva su dainuojančia revoliucija pradėjo ardyti pasaulinę galybę - Sovietų Sąjungą. Ragino budėti ir visais galimais būdais, jungtis į Europos Bendruomenę, kuri užstotų Lietuvą nuo pavojų iš Rusijos.

Po paskaitos A. Vinevičius skyriaus pirm. įteikė Garbės Nario Pažymėjimus ir ženklelius Nusipelnusiems Ramovėnams: Jonui Gatavičiui, Pranui Nagiui, Vladui Sneideriui ir Broniui Stašioniui.

Garbės Konsulas padarė staigmeną įteikdamas Lietuvos Prezidento Algirdo Brazausko padėkos raštą Antanui Kramiliui. Meninėje dalyje pasirodė

Sydnėjaus „Ketvertukas“ akordeonu palydint A. Kramiliui padainavo „Mažam kambarėly“, nežinomam kariui „Oi neverk motinėle“ ir „Ten mėlynas dangus“. Jadvyga Masiokienė deklamavo „Kryžius prie kelio“.

Minėjimo proga buvo renkamos aukos Tremtinių namams ir „Kario“ žurnalui paremti. Minėjimas baigtas „Tautos himnu“.

**„Talkos“ metinis
susirinkimas Sydnėje**

Lapkričio 25 d. įvyko „Talkos“ Sydnėjaus skyriaus metinis susirinkimas, Lietuvių Namuose. Susirinkusius trumpai supažindino su skyriaus veikla dabartinis „Talkos“ vedėjas Vytenis Šliogeris, pasidžiaugdama, kad su pagalba Teodoro Rotčo ir padėjėjų E. Kain ir Gailos Lašaitienės skyrius pradeda, normaliai funkcionuoti. Platesnius pranešimus padarė iš Centrinės valdybos Melbourne atvykę Viva Alekna ir Gabrielius Zemkalis. Atvažiuodami atvežė į Sydnėjaus skyrių ir naują kompiuterinę sistemą.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad „Talka“ stovi antroje vietoje Australian Financial Institutions Commission's knygoje, kas liečia indelių saugumą ir atskaitomybę. „Talkos“ kapitalas šiuo metu jau siekia 11 milijonų. Paskolos išduodamos tik užstatant nuosavybę ir iki šio laiko neturėta blogų paskolų.

„Talka“ kiekvienais metais iš pelno paskiria nemažas pinigines premijas lietuviškoms

organizacijoms. Visais atvejais yra daug pigiau skolintis ir gauti didesnius procentus už indelius terminuotuose ar einamosiose sąskaitose. Tautiečiai, ypatingai jaunimas pasiteiraukite „Talkoje“ apie galimybes gauti paskolas perkant namus, ar pan.

**Rūpesčiai sielovados
gyvenime**

Mirus prel. Petriui Butkui Sydnėjaus Katalikai paliko su silpnos sveikatos kunigu Povilu Martūzu, kuris pagal išgales laikė lietuviškas mišias.

Lapkričio 19 d. kun. P. Martūzas susirgo. Patikrinus sveikatos stovį buvo paguldytas į St. George ligoninę, Kogarah, kur buvo operuotas. Gruodžio 1 d. lietuviškos pamaldos Sydnėje buvo atšauktos iki Kalėdų. Jeigu gausime kitatautį kunigą tai gal bus laikomos pamaldos angliškai lietuviams. Vietos klebonas mano, kad tai nereikalinga, nes mes, atseit, galime eiti į Australų pamaldas savo apylinkėje.

**Serga vysk. Antanas
Vaičius**

Gauta žinia iš Lietuvos, kad rimtai operacijai yra paguldytas Telšių vyskupas Antanas Vaičius. 1990 m. lankęsis Australijoje ir palikęs mums Jo neišdildomą meilę lietuviams. Siųskime mūsų nuosirdžias maldas Aukščiausiajam, kad būtų sugrąžinta sveikata šiam kilniam patrijotui Dvasiškiui.

Iševijos vyskupas Paulius Baltakis OFM sugrižęs po kelionių į Sibirą ir kitas vietas siūnia Australijos lietuviams sveikinimus šv. Kalėdų proga. A. Kramilius

LOTERIJA

Lapkričio 26 d. sekmadienio pietų metu buvo traukiami jau kurį laiką LKMD-jos narių platinti loterijos bilietai.

Laimėjo:

1. A. Kairaitis - laikrodį ir staltiesėlę.
2. D. Sadauskaitė-Gaylard - retėžėlį.

3. J. Petraitienė - laikrodį.
4. A. Pranauskienė - žiedelį su auskariukais.
5. L. Braniškienė - laikrodį, ištrauktą pereito susirinkimo metu. Draugija labai nuosirdžiai dėkoja dr. E. Surnienei už paaukotus vertingus fantus, taip pat visoms bilietelių platintojoms.
Melbourn LKM Draugijos valdyba

Lietuvos Respublikos Prezidentas

Gerbiamas pone
Antanai Kramiliau

Minint

**Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto
įkūrimo 50-metį,
nuosirdžiai dėkoju Jums**

*Už nenuilstamą ilgametį darbą Lietuvos laisvės labui.
Jūs visu savo gyvenimu paliudijote, jog lietuvių tauta - viena,
kur bebūtų istorijos gūsiarai nubloškę jos sūnus ir dukras.
Visi mes esame vienos motinos - Lietuvos - vaikai.
Tai, kad mes laimėjome didžiąją šio šimtmečio kovą
dėl teisės turėti nepriklausomą Lietuvos valstybę,
yra ir Jūsų asmeninis nuopelnas, kuris niekada nebus
užmirštas.*

*Linkiu tvirtos sveikatos, ilgų gyvenimo metų,
daug laimės Jums ir Jūsų artimiesiems.*

Nuosirdžiai Jus gerbiąs

**Algirdas Brazauskas
Respublikos Prezidentas
Vilnius**

1993 m. lapkričio mėn. 27 d.

Certificate of Achievement
Presented to
Tony Kramilius
for completion of
Family Law Training for Ethnic Community Workers
held on 7 and 14 November 1995
Jointly conducted by the Family Court of Australia, Macquarie Legal Centre,
Legal Aid NSW

[Signatures]
E. O'Meara
Legal Aid NSW
Cathie Law
Macquarie Legal Centre
Louise Henderson
Family Court of Australia

GEELONGE

Iškilmingas garbingų svečių iš Adelaidės sutikimas Geelonge.

Skambikite dainos!
Draugystės jausmais išdabintos,
Palinksminkit širdis, kelkit
jausmus...

S.m. lapkričio 25 d. skubėjome į Geelongą, pamatyti ir pasiklausyti dviejų miestų chorų: Geelongo choro „Viltis“ ir Adelaidės choro „Lituania“ - „Jungtinio Koncerto“.

Si dviejų chorų draugystė ir jų dainuojamos dainos - gražus bendravimo pavyzdys, kuris mus vienija, o ne skiria, iškelia, o ne menkina.

Pranešėja Edita Ratajczak, taisyklinga, aiškia tarsena lietuvių - anglų kalbomis, malonia balso intonacija supažindino žiūrovus su pirmą koncerto programos dalimi.

Pirmą koncerto dalį atliko svečiai - Adelaidės „Lituania“ choras. Vadovas ir dirigentas Vytautas Straukas, akompaniatorė Nemira Masiulytė-Stapleton.

Moterų choras, pasipuošęs gražiomis, elegantiškomis suknelėmis padainavo trys daineles: „O ramunėle“, „Ir pražydo linai“ ir „Dainele apie tiltą“. Ypač darniai, melodingai nuskambėjo trečioji daina.

Moteris pakeitė vyrai, kurie labai drąsiai, nuotaikingai atliko keturias dainas: „Vyrai užtraukime smagią dainą“, „Gimtinės dangus“, „Jau pravertos dvaro stonios“ ir „Ramovėnų maršą“.

Koncerto pirmą dalį svečiai baigė mišraus choro pasirodymu, kuris atliko keturias dainas: „Kur namas mus“ harmonizuota S. Sodeikos, „Lopšinė“ harm. A. Mikulskio, „Aš mergytė“ liaudies daina, ir „Siaurės pašvaistė“ žodžiai B. Brazdžionio. muz. S. Sodeikos. Ilgai plojome Adelaidės „Lituania“

chorui už gražiai nuskambėjusias dainas.

Antrą koncerto dalį atliko Geelongo „Viltis“ ir Adelaidės „Lituania“ jungtinis mišrus choras. Norėčiau gerb. skaitytojui, priminti ir kartu pasidžiaugti, kad net 25 dainininkai iš šių abiejų chorų buvo 1994 m. Lietuvoje vykusioje „Dainų Sventėje“, Jungtinio Australijos lietuvių choro dalyviai. Nenuostabu, kad kelionė į Geelongą, Adelaidės dainininkams nebuvo per sunki, nes tikrai draugystei jokie nuotoliai nėra neįveikiami.

Antroje koncerto dalyje tiek adelaidiškės, tiek geelongiškės buvo pasipuošusios tautiniais rūbais, tarytum simbolizuodamos primindamos mums, kad visi mes esame tos pačios: gražios, mažutės, prisiglaudusios prie galingo Nemuno - Lietuvos vaikai.

Pirmą dainą „Mylėki ir lauk“, žodžiai L. Gaulės, muz. A. Raudonikio, diriguojant G. Pranauskienei, atliko jungtinis moterų choras. Labai gražiai melodingai, suderintais balsais nuskambėjo ir kita daina „Obelėlė ir upelis“.

Gražią, pakeitė svečias V. Straukas, jo diriguojamas jungtinis vyrų choras atliko „Lėk žirgeli, vėju“, „Kur lygūs laukai“, žodž. Maironio, muz. J. Tallat-Kelpšos, šią dainą vyrų choras atliko pakiliai, iškilmingai.

Koncerto pabaigoje jungtinis mišrus choras diriguojant G. Pranauskienei atliko dvi dainas „Zalioj girelėj“, „Dar nekok, dar sustok“. Antrą koncerto dalį apvainikavo daina „Senas kerdžius“, kurią vėl dirigavo svečias Vytautas Straukas.

(Nukelta į 8-tą psl)

Jungtinis Geelongo ir Adelaidės choras 1995.11.25.
Akompanuoja Jan Henderson. Pranešėja Edita Ratajczak.

Adelaidė

Visi Sventieji, Vėlinės

Visų Sventųjų šventėje ir Vėlinėse kun. J. Petraitis aukojo šv. Mišias šv. Kazimiero bažnyčioje 9 val.

Vėlinėse šv. Mišių atka už mirusius parapijiečius bei kunigus, už mūsų šeimų mirusius, mirusius draugus, geradarius ir už sielas skaistykloje.

Lapkričio 5 d. po šv. Mišių šv. Kazimiero bažnyčioje ir skanių pietų Lietuvių parapijos salėje, kurie buvo ruošiami Ateitininkų, tikslu paremti Tasmanijoje, „Tasmanian University Union - Lithuanian Studies Society“ spaudai paruoštą 8-tą nr. „Lithuanian Papers“ išleisti. 2 val. rinkomės į Centennial Park kapines prie mūsų Kunigų kapų. Dr-jos valdyba papuošė raudonų rožių puokštėmis savo brangiųjų kunigų kapus. Kun. J. Petraitis pravedė maldas, išminėjo visus, visus Mirusius, įterpė ir giesmę, meldėmės, giedojome. Diena buvo šviesi, saulėta, tyli, rami... Kaip gera mintimis, malda aplankyti Tėvelius, Senelius, Prosenelius... Visus, visus iškeliačius pas Dievulį... Ir kiek daug mūsų lietuvių ilsisi čionai - šioje ramybės vietelėje.

Kun. Klebonas pašventino A. A. Aleksio Morkūno ir A. A. Janinos Kutkienės antkapius.

Iš širdies gilumos plaukė malda: Amžinajai Atsilį suteik mūsų Mirusiems, Viešpatie, ir Amžinoji Šviesa tegul Jiems šviečia, tegul ilsisi Ramybėje.

Pabendravimas

Mirusiųjų mėnesyje Adelaidės Lietuvių Katalikių Moterų Dr-jos v-ba suruošė Pabendravimą. Šv. Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje 10 val. už Sibire mirusius lietuvius tremtinius. Mišias aukojo kun. Dvasios Vadas, skaitymus atliko Dr-jos pirmininkė, Auką atnešė v-bos narės. Susirinko apie 30 asmenų.

Buvo v-bos paruoštas skanus pusrytelis. Užvalgius, Pirmininkė pranešė apie gautą kvietimą į Canberroje vykiantį Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos atstovų suvažiavimą, kuris įvyks 1996 m. vasario mėn. 3-11 d.d. Kviečia pirmininkę dalyvauti delegacijoje atstovaujant Lietuvos ir išeivijos katalikes moteris.

Visos pritarė, kad mūsų pirmininkė į Suvažiavimą vyktų, nes atstovauti reikia, ypač, kad vyksta Australijoje.

Pirmininkė paskaitė gautas padėkas: iš Lietuvos už siuntinius, iš A. Taškūno už paramą „Lithuanian Papers“. Ateitininkų už pagalbą, kai negalėjo paruošti numatytų pietų, Dr-jos v-bos narės juos suruošė. Toliau Klebono svetainėje A. Budrys rodė video filmą iš Lietuvos „Partizanų perlaidojimas Seduvoje“.

Puikus filmas. Džiaugėmės, kad taip vykusiai užfiksuota tasai svarbus įvykis. Taip iškilmingai su vidiniu išgyvenimu minia žmonių dalyvavo apie 2 val. vykusiose apeigose. Kalbėtojai su giliu išgyvenimu perdavė savo mintis, Kunigo žodžiai prasmingi ir jaudinantys bažnyčioje ir prie kapo. Nuostabiausia, kad vaikučiai nešė žuvusiųjų partizanų didžiules nuotraukas - jų veideliuose rimtis, susikaupimas. Per visas apeigas

lietus piltė pylė. Vaikučiai šlapiais plaukučiais, peršlapusiais tautiniais rūbeliais eisenoje ir prie kapo per ilgias apeigas, visas kalbas, nė krust - ramiausiai savo pareigas tęsė. Nė vienas esantys, ir ašaros riedėjo partizanų aukos skausmu, suruoštų laidojimo apeigų didingumu.

Dieve, Kristau Valdove, Amžiną Ramybę suteiki mūsų žuvusiems partizanams, tegu praeina pro mūsų Lietuvą visos audros.

„Lituania“ choro popietė

Suruošta Lietuvių Namuose lapkr. 12 d. sekmadienį 2 val. p.p. Moterų choras dainavo 3 dainas. Gražiai nuskambėjo „Obelėlė ir upelis“ M. Vaitkevičiaus. 3 dainas Vyrų choras, dainavo energingai. Ir mišrus choras 4 dainas. Įdomi daina, dar neregirdyta, gražiais sąskambiais - „Senas Kerdžius“ Jono Dambrausko.

Choro dainininkų smarkiai sumažėję, bet daina tebeskamba. Koncertas buvo labai trumpas, tik vienos dalies.

Užbaigai Apy. Vald. pirm. J. Vaboliene padėjo chorui, savo kalboje užsiminė, kad dainos didingos ir mielos nesvarbu kokio choro, nes kiekvienoje dainoje Lietuva.

Įteikta dovana dirigentui Vytautui Straukui, gėlių puokštė akompanavusiai N. Masiulytei-Stapleton, į sceną iškviesta viešnia Geelongo „Vilties“ choro dirigentė Gražina Pranauskiene.

Chorui „Lituania“ sėkmės koncerte Geelonge.

A. A. Antanas Mikelitūnas mirė spalio 15 d. savo namuose, sulaukęs 87 m.

Gimęs Seškų kaime, Subačiaus valsč., Panevėžio apskr. Mokėsi Gruzdių gyvulininkystės mokykloje, tarnavo Lietuvos kariuomenėje, dirbo policijoje Simonyse ir Panevėžyje. 1932 m. vedė Emiliją Navickaitę. Užaugino dukras Gailutę ir Valdoną.

Į Australiją, Adelaidę atvyko 1949 m. Dirbo Holdene mašinistu iki pensijos amžiaus. Priklaušė Ramovėnams, Lietuvių Sąjungai - amžinas Lietuvos sąjungos narys, ir pensininkams. Dirbo ALB valdyboje, prie Liet. Namų statybos.

Paskutiniu laiku negalavo širdimi. Calvary ligoninėje kun. J. Petraitis aprūpino šv. Sakramentais.

17 d. spalio Elbergo laidojimo koplyčioje kun. J. Petraitis su Mikelitūnų šeima ir giminėmis sukabėjo Rožinio dalį ir maldas už Velionį. Anūkas Andrew Gent tarė atsisveikinimo žodį. 18 d. spalio 10 val. šv. Kazimiero bažnyčioje kun. Klebonas aukojo gedulingas šv. Mišias su pamokslu, Ramovėnai stovėjo Garbės sargyboje, mišiom patarnavo A. Kubilius, skaitymus atliko J. Vaboliene, grojo australas vargonininkas, Auką atnešė Mirusiojo Dukrelės. Atsisveikinimo žodžius tarė: Apy. Vald. pirm. J. Vaboliene, Lietuvių Sąjungos vardu V. Neverauskas, Pensininkų vardu Ed. Dukas, savo vardu A. Serelis ir A. Pečiulis. Krematoriume Klebonas atliko laidojimo apeigas, žodį tarė Ramovėnų vardu J. Bočiulis. Sugiedota „Viešpaties Angelas“ ir „Tautos Himnas“.

Gili užuojauta Mirusiojo Žmonai, šeimai ir visai giminei, Mirusiajam teatsiveria Viešpaties Ramybė. S.P.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Pirmąją Komuniją mūsų mokyklos mokinė Raminta Kymantaitė priėmė Švč. Marijos Žvaigždės bažnyčioje gruodžio 3 d. - Advento I sekmadienį, kitos mergaitės iš toliau negalėjo atvykti, sirguliavo. Sv. Komuniją abiem pavidalais - duonos ir vyno - kartu priėmė ir tėveliai, krikšto tėveliai. Šv. Mišios buvo aukojamos už I Komunijos Ramintą, už jos tėvelius ir visame esančius bažnyčioje, kurių buvo 171, kad ir juos Dievo palaima lydėtų, prisiminus savo I Komuniją.

Balio Bartkaus - vyr. skautininko, filisterio atminimui, kuris mirė Sydney lapkričio 5 d. - žymus ir iškilus skautų veikėjas. Jo dukrelės Dr. Ritos prašymu Melbourne jo atminimas buvo įjungtas į Lietuvos Kariuomenės šventės Mišias lapkričio 26 d. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Jonė Zitkevičienė už savo mirusį brolių Antaną Zilinkevičių, 69 m. amžiaus, mirusį Amerikoje, jo mirties keturnedėlio atminimui užprašė šv. Mišias gruodžio 10 d. Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje.

AUKOS

1995 m. lapkričio mėn. „Tėviškės Aidų“ aukotojų sąrašas:

Po \$100 Melb. Socialinės Globos Moterų D-ja, J. Oželis, A.A. Bronės Oželienės 2 metų mirties proga, \$65 J. Lubickas, po \$50 V.E. Stagai, ir N.N., \$40 J. Krausienė, \$25 J. Cyžas, \$20 J.M. Venckai, po \$15 G. Baleišis, O.V. Jonušis, J. Kazdailis, A. Linge, Z. Mackevičienė, A. Sabrinskas, L. Silas, R. Smitas, V. Norkus, A. Pudimaitis, A.E. Rahdon, V.E. Urmelis, P. Usčienė, A. Varkalis, po \$10 K. Rasinskas, J. Valiauga, dr. K.A. Zdanis, po \$5 O. Aleknie, St. Erminas, Kun. S. Gaidelis, J. Kairys, R. Kurlavičius, J. Lapšys, P. Morkūnas, J. Petraitis, S. Sabrinskas, G. Siurblienė ir A. Valka.

Nuoširdžiausia padėka aukojusiems ir užsimokėjusiems už prenumeratą.

„Tėviškės Aidų“ administracija

Mielą bičiulį Anicetą Jucių!

Jo garbingo 80 metų Jubiliejaus proga sveikiname ir linkime Dievo palaimos tęsti garbingą darbą Tėvynės labui.

Bronė Ropienė
Kostanta Ridikienė
Onutė Kapocienė

Tautinių šokių grupė „Maltūnėlis“ pasirodo per Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą Lietuvių Namuose Melbourne.

Kūčioms plotkelių-kalėdaičių galima gauti sekmadieniais prie bažnyčios pas Zigmą Augaitį - Parapijos Tarybos atstovą.

Mūsų Parapijos Sekmadienio Mokyklos Mokslo metų užbaigimas gruodžio 17 d. Iškilmingos pamaldos Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje, o po pietų 1.30 val. Lietuvių Namuose Koncertų salėje mokslo metų užbaigimo Aktas, mokinių vaidinimas, įvairūs pasirodymai. Kviečiame visus dalyvauti ir pasigėrėti mūsų jaunojo atžalyno pasirodymais.

Julius Macijauskas-Macky, 82 m. amžiaus mirė gruodžio 2 d. St. Vincent ligoninėje. Prieš mėnesį - spalio 13 d. ten mirė ir jo žmona Aga, gyveno Carlton priemiestyje. Apie jo mirtį pranešė Petras Bimba. Laidotuvės dar nebuvo žinomos kada. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Parapijos išlaikymui bendra suma vokeliais aukojo: po \$100 Jonas ir Regina Ciurinskai, Antanina Kalvaitienė ir Petras Mažylis, Vlada ir Ričardas Semetai, Alfonsas Ročius. Po \$65 V.L. Jomantas, M. Medeišienė, S.A. Stankunavičius; \$60 J. Bruožis, po \$50 J. Krikščionas, J. Oželis; \$35 P. Jakus, po \$30 A. Butkienė, J. Macky, \$20 R. Jurevičius. Visiems aukojusiems ir kartu prisuntusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratą nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Dauknys.

Melbourno Lietuvių bibliotekoje

Biblioteka įsigijo stambiausio formato, ketvirtos 1994 metų laidos pasaulio atlasą „Collins World Atlas“, apimantį ir dabartinę Pabaltijo valstybių geografinę padėtį. J. Sniras padovanojo bibliotekai punda vertingų knygų: Algirdo Gustaičio „Tikroji Lietuva“, Chicago 1983. Vinco Trumpos „Napoleonas, Baltija, Amerika“, Chicago 1973. Vlodo Vijeikio „Lietuva, mano tėvų žemė“, Chicago 1961 ir kt. Algirdas Ragdon aukojo \$10. Nuoširdi padėka!

J. Mikštas, Bibliotekos vedėjas

KŪČIOS MELBOURNE

Siais metais Kūčios prasidės 6 val. vak. Melbourne Lietuvių Namuose, kad mažieji ir seneliai galėtų laiku sugrįžti namo.

Vakarienė prasidės kun. dr. P. Dauknio pravedama Kūčių malda. Po plotkelės pasidalinimo sekė aguonpieniu užpilti sausainiukai - tradicinės Kūčios.

Kaina: vaikams iki 5 metų veltui, vaikams iki 17 metų \$5. Suaugusiems \$15 įskaitant vyną.

Užsisakyti pas M. Sodaitienę telef. 9569 9578 iki gruodžio 16 d. užsimokant iš anksto.

Užpildę meninės programos dalį Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime Lietuvių Namuose Melbourne, solistai su pianiste. Iš kairės: pianistė Zita Prašmutaitė, solistai - Jurgis Rubas, Birutė Kymantienė ir Vincas Danius.

Liūdnas lapkritis Hobarte

Lapkričio mėn. 21 d. palaidojome Kazį Albina Degutį. Jaunystėje Kazys turėjo daugelį draugų, bet su bendruomene mažai bendravo. Dabar, draugai kurie jį gerai pažinojo yra jau išmirę ir apie Kazio praeitį duomenų turėjome mažai.

Kazys gimė 1920 m. Marijampolės apylinkėje, šeimoje dar buvo brolis Vincas (karininkas Nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje) ir sesuo Ona.

Po karo Kazys gyveno Dipukų lagery Liubeke ir į Australiją atvyko 1948 m. laivu S.S. „Wooster Victory“. Sutartį atliko Hobarte cinko fabrike (ir gal dalį Railtono cemento fabrike). Baigęs sutartį vertėsi siuvėjo amatu kurį buvo išmokęs Lietuvoje.

Susirašinėjo su sesute Onute palikusia Lietuvoje ir su broliu Vincu po karo apsigyvenusiu Paryžiuje.

Paskutinius keturiolika metų Kazys praleido prieglaudose.

Atsiveikinti su Kaziu į laidotuves susirinko stebėtinai daug buvusių draugų, net darbdaviai pas kuriuose Kazys dirbo net prieš virš dvidešimt metų.

Prie atviro kapo, kun. Peter O'Laughlin atlaikė trumpas laidojimo apeigas ir pasakė keletą žodžių apie Kazio gyvenimą Bishop Davis Court prieglaudoje. Kunigui baigus, Aleksas Kantvilas trumpai paminėjo Kazio jaunystės dienas ir atsiveikimui paragino visus lietuvius atvykusius į laidotuves sukalbėti lietuviškai „Tėve Mūsų“.

Magdalena ir Petras Siaučiūnai parūpino lietuviškos žemės ir visi užbėrė po žiupsnelį ant Kazio karsto.

Po laidotuvių apeigų, visi buvome pakviesti į pamaldas Bishop Court prieglaudoje kurioje Kazys išgyveno apie dvyliką paskutinių gyvenimo metų. Pamaldas atlaikė kun. Peter O'Laughlin, jose dalyvavo prieglaudos darbuotojai ir nuolatiniai gyventojai.

Po pamaldų, prieglaudos direktorė pakvietė artimesnius Kazio draugus į atskirą kambarį ir parodė Kazio palikimą - dvi dėžutės laišku, fotografijų ir asmeninių dokumentų.

Kadangi Kazys žinomų giminų Hobarte neturėjo, abi dėžutės buvo perduotos ALB Hobarto Apylinkės sekretoriaus globon.

Išėkis Ramybėje Kazy. Tegul bus Tau lengva Australijos žemelė.

Mūsų sergantieji

Stasys Domkus jau keletą savaitių gydomas Royal Hobarto ligoninėje. Kristina Domkienė, gydosi namie prižiūrima sesutės Janinos ir sūnaus Antano su šeima. Antanas Viknius gydosi namie prižiūrimas žmonos. Betty Augustavičienė gydosi namie po operacijos prižiūrima vyro Stepo.

S. Augustavičius

Pranešimas

Knygelę „Patarimai apie Sveikatą ir Ligas“ galima užsisakyti, pasiūnciant \$5-00 (įskaitant pašto išlaidas): Dr. A. Viliūnui, 151 Belmore Ave., Wahalan, NSW 2770.

Surinkti pinigai bus pasiūsti „Medicinos“ žurnalui Lietuvoje paremti.

Dr. A. Viliūnas

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiuskime prenumeratos mokesčių, įrašykime „Tėviškės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Melbourn Kariuomenės šventės minėjimo apmąstymas

(Atkelta iš 4-to psl.)

Meninė minėjimo dalis

Pirmą kartą scenoje pasirodė jaunųjų tautinių šokių grupė „Malūnėlis“, kuriai vadovauja Daina Tamašauskaitė. Jie gražiai pašoko du šokius: „Gyvatarą“ ir „Plaškuti“.

Sekė ypatingai gražios dvi dainos - „Partizanams“, žodžiai A. Garmutės harm. S. Eimutis. Antra - „Gražiausias spalvos“ - K. Kvaliausko. Duetu dainavo solistai - Birutė Kymantienė ir Vincas Danius. Pasigėrėtina buvo malonu klausytis solistų Jurgio Rubo ir Vinco Daniaus, duetu padainuotos liaudies dainos: „Giedu dainelę“.

Trio padainavo solistai: Birutė Kymantienė, Jurgis Rubas ir Vincas Danius Bražinsko „Tėvynė Lietuva“ ir „Dobiluos“ - muz. J. Gaizausko. Žodžiai S. Keraitės. Dainos publikai labai patiko ir plojimai nenustoję tol kol jie paskutinę dainą dar kartą pakartojo. Solistams akomponavo Zita Prašmutaitė.

Meninės programos pranešėja buvo Birutė Kymantienė-Saulytė.

Sviesų koordinatoriūs - J. Balčiūnas.

Pirm. Vladas Bosikis padėjo visiems programos atlikėjams ir visiems kurie prisidėjo prie šio minėjimo parengimo. Kapelionui dr. Daukniui padėjo už šv. Mišias, už Invokaciją. L.R. Garbės Konsulitui Kęstučiui Lynikui padėjo už pasakytus gerus žodžius.

Liudui Pikeliui už gerai paruoštą, išsamią istorinę paskaitą. Dainininkams: Birutei, Vincui, Jurgiui ir Birutei Prašmutaitei priklausė tas didelis Ačiū.

J. Balčiūnui padėjo už šviesų tvarkymą. Visiems pirmininkas padėjo už atsilankymą ir pakvietė užbaigti minėjimą su „Tautos Himnu“.

Kuklios vaišės p. J. Valaitienės buvo skaniai paruoštos Klubu svetainėje visiems programoje dalyvavusiems ar prisidėjusiems prie Minėjimo parengimo darbų. Maloniai dar buvo pabendrauta, pasikalbėta

A.L.B.

GEELONGE

(Atkelta iš 6-to psl.)

Ilgai nenutylo plojimai: dainininkams, dirigentams ir akomponitorėms: Nemirai Masiulytei-Stapleton ir J. Henderson.

Jungtiniam chorų koncertui pasibaigus dirg. G. Pranauskienės buvome pakviesti nesiskirstyti ir pasižūrėti folklorinio vaizdelio „Ir kam gi tu pabeldei“. Vaizdelio fabula, mintis - senmergė (vaidino p. Regina Skerienė) norinti ištekti, turinti kapšėlį pinigų, bet nerandanti jauniko. Pagaliau pavyko surasti norimą jaunikį, bet tas pamilo jauną mergelę (vaidino Edita Ratayczak) ir paliko senmergę su visais jos pinigais. Labai įspūdingai „Senmergės“ vaidmenį atliko p. R. Skerienė. Vaizdelio eigoje skambėjo dainos iš leidinio „Dainuokim, dainuokim, dainuokim“ išleisto 1994 m. Vilniuje, akordeonu pritarė Gražina Pranauskienė, dainavo ir šoko Geelongo „Viltis“ choro dainininkų dalis. Žiūrovai taip pat buvo įjungti, taigi šoko ir dainavo kartu su artistais, „Senmergėlei“ dainą sukūrė mūsų visų gerbiamas poetas M. Kymantas - Klajūnas, kuris išleido iševijoję sukurtų giesmių ir dainų rinkinį tarp 1962-1993 metų pavadinimu „Tau Tėvynė Mūsų Giesmės, Dainos“, išleista 1995 m. Geelonge. Tikiuosi, kad apie šį rinkinį plačiau aprašys žinovai - muzikai, poetai.

Pasindaudodama proga, noriu dar kartą padėkoti, p. M. Kymantui už šią mielą dovaną man.

Pasibaigus koncertui p.

Saldukas Geelongo choro „Vilties“ administratorius padėkojo Adelaidės „Lituania“ chorui už atvykimą ir Geelongo chorui už įdėtą darbą, ypač G. Pranauskienei už sumanumą, organizuotumą rengiant šį dviejų chorų susitikimą, visiems geelongiškiams kurie priėmė svečius ir globojo, šeiminkams už skanią vakarienę, p. Bindokui, ir visiems atvykusiems į šį gražų renginį.

Geelongo lietuvių bendruomenės pirmininkas Stasys Šutas dar kartą padėjo visiems atvykusiems ir išreiškė savo didžiausią norą - viltį kad 1998 m. Dainų šventė įvyktų Geelonge.

Adelaidės choro „Lituania“ administratorius Vytautas Opulskis kalbėjo, kad dainoje randame paguodą, su daina suartėjame ir šiandien su Geelongo dainininkais pergyvename džiaugsmo šventę. Dėkojo už šiltą priėmimą ir šį gražų sumanymą.

Melbourno „Dainos Sambūrio“ dirigentė Birutė Prašmutaitė pažymėjo, kad daina mus visada džiugina, laikas nelaukia, todėl ir Melbourno chorui reikėtų pradėti keliauti.

Po turiningo koncerto, gražių sveikinimų ir linkėjimų, buvome pavaišinti gardžia vakariene, kava, pyragais, ačiū visoms šeiminkėms. Palinkėjome gero kelio adelaidiškiams atsiveikiname su draugais ir tikime, kad ši graži draugystė apjungs ir kitų miestų choristus, girdėjome, kad Geelongo „Viltis“ 1996 m. spalio mėn. ruošiasi kelionei į Sydnejų. J. Mulevičienė

Garbės nario pažymėjimus gavę Juozas Gylys, Albinas Miškinis ir Feliksas Sodaitis. Kraštuose, kairėje - Ramovės pirm. Vladas Bosikis ir dešinėje vice-pirm. Vincas Lazauskas.

Kiek iki anžiaus pabaigos tikimasi parduoti valstybės turto?

Ekonomikos ministerijos sekretorius Zenonas Kaminskas mano, jog artimiausiais metais - nuo 1996-ųjų iki 2000-ųjų - Lietuvoje galėtų būti išvalstybinta turto maždaug už 2 mlrd. litų.

Po pirmojo privatizavimo etapo likusio neparduoto valstybės kapitalo vertė dabar yra maždaug 7,5-8 mlrd. litų.

Spaudos konferencijoje Z. Kaminskas sakė, kad realiai antrasis privatizavimo etapas, kai įmonės bus parduodamos tik už grynuosius, prasidės kitų metų sausio mėnesį. Jis teigė, kad įmonių pardavimas už

grynuosius pinigus nebus toks greitas procesas, kaip už čekius.

Antrąjį privatizavimo etapą reglamentuoja praėjusią vasarą priimtas Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymas. Pagal jį jau suformuota privatizavimo komisija, baigiama kurti privatizavimo agentūra, tačiau trūksta dar nemažai poįstatyminių aktų, kuriuos tvirtina Lietuvos Vyriausybė. Pasak Z. Kaminsko, antrajame privatizavimo etape pirmiausia reikės baigti išvalstybinti tas įmones, kuriose likę maždaug 10-20 proc. valstybės turto. „L.R.“

REMKIME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondą stiprinsime ir jį ugdydame, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.
Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:
P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051
A.L. Fondo Valdyba.

Kiekviena visuomenė turi teisę ramiai gyventi

Po įvykusios Popiežinės migrantų ir keliautojų tarybos plenarinės asamblėjos Vatikane, jos narius šv. Tėvas priėmė audiencijoje.

Šiandien dramatiškai didėja skaičius migrantų, kurie nepakeliamo skurdo pastumti, ieško laimės svetus, - pasakė Popiežius, - daugėja nelegalių imigrantų, bedarbių, išnaudojamųjų ir pabėgėlių gretos. Ir taip nelengvą jų padėtį dar labiau sunkina

migrantų priimančių visuomenių kas kart labiau neigiamas požiūris į atėjūnus.

Zinoma, - sakė Sv. Tėvas, - kiekviena visuomenė turi teisę ramiai gyventi ir džiaugtis savo rankų darbu pelnyta gerove. Ir atėjūnai turi gerbti šalies, į kurią atvyksta žmonės ir kultūrą. Tačiau, imigracijos ir sugyvenimo su imigrantais problema, reikia spręsti ne tik formaliomis priemonėmis. Labiau už viską reikia krikščioniškos žmonių meilės ir dosnumo. LRTV

J. Basanavičiaus premija - Z. Kelmickaitėi

1995 metų valstybinė Jono Basanavičiaus premija už etnokultūrinę veiklą paskirta etnomuzikologei Zitai Kelmickaitėi. Taip nutarė Vyriausybė posėdyje.

Oficialiai premijos laureate Z. Kelmickaitė buvo paskelbta J. Basanavičiaus gimimo dieną - lapkričio 23-iają, o premija bus įteikta kitų metų vasario 16-ąją.

J. Basanavičiaus premija yra 100 minimalių gyvenimo lygių dydžio dabar tai 8 tūkst. litų. Premija

įsteigta 1992 metais ir teikiama už etninės kultūros puoselėjimą.

Z. Kelmickaitė yra Lietuvos muzikos akademijos docentė. Ji vadovauja Vilniaus universiteto folkloro ansambliui „Ratilio“, kartu su juo dalyvavo daugelyje tarptautinių festivalių.

Ji nuolat vadovauja folkloro ekspedijoms Lietuvoje, rengia radijo ir televizijos laidas, organizuoja įvairias liaudies meno šventes. „L.R.“

Laivas „Vytautas“ sėkmingai išbandytas

Sėkmingai baigėsi dvi paras trukę „Vytauto“ motorlaivio, pastatyto Klaipėdos „Baltijos“ laivų statykloje, bandymai. Jį gerai įvertino šio sausakrūvio užsakovai - Lietuvos jūrų laivininkystės

atstovai, Sankt Peterburgo „Vostok“ projektavimo ir konstravimo biuro bei Rusijos ir Suomijos mokslo ir gamybos įmonės „Jūrų automatinės sistemos“ specialistai. „L.R.“